ÇAĞIMIZDA HUKUK VE TOPLUM

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ YAYIN ORGANI

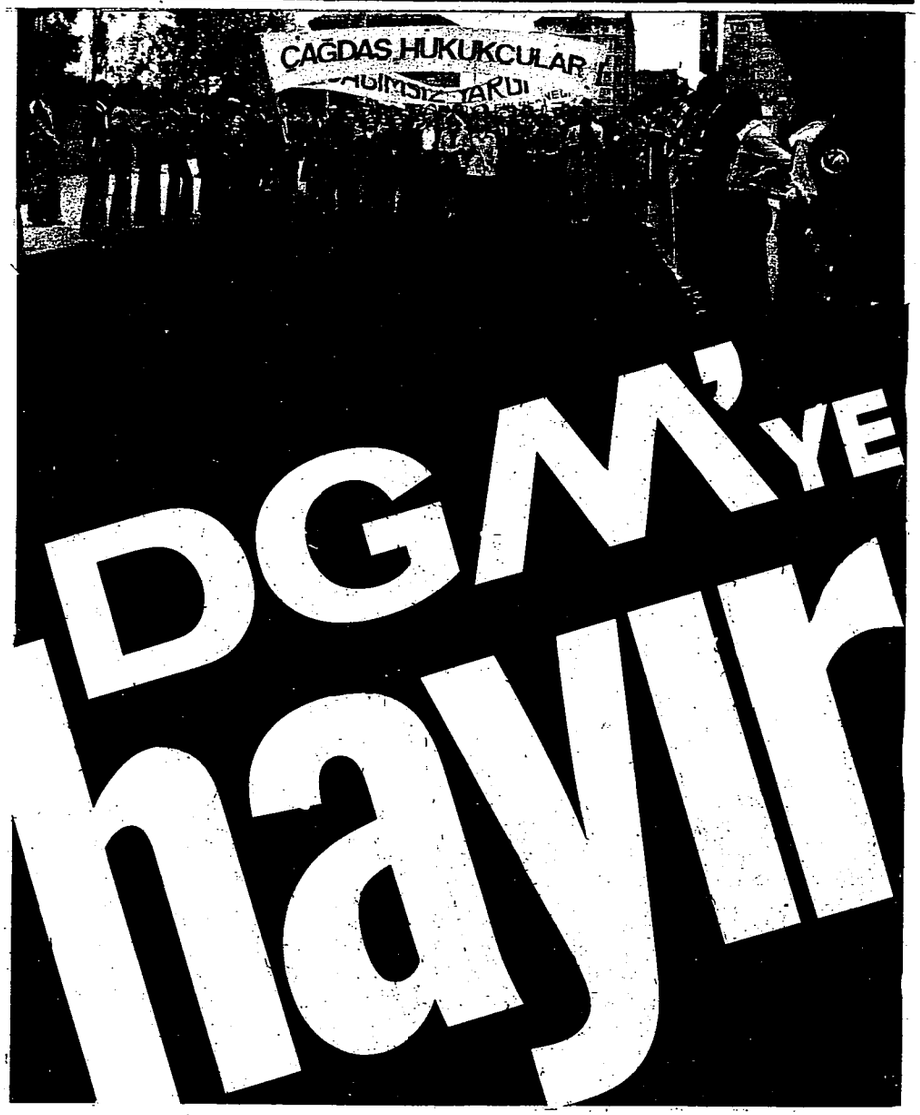

DGM'YE hayır

Ekim 1976/sayı 1

Derneğimizin 12.6.1976 günü I.Olağan Genel Kurul toplantısında yapılan seçim sonucunda, yönetim, denetleme ve onur kurulları ile yönetim kurulu belirlendi. Yönetim kurulu kendi arasında yaptığı işbölümü sonucu, Genel Başkanlığa Av. Halit Çelenk'i, Genel Sekreterliğe Av. Zeki Tavşancıl'ı seçti. I. Genel kurul sonucu Derneğimiz yönetiminde görev alan arkadaşlarımız ve görev alanları şöyledir:

YÖNETİM KURULU
Halit Çelenk Genel Başkan
Zeki Tavşancıl Genel Sekreter
Türkay Asma Genel Sayman
Niyazi Ağırnaslı Üye
Cengiz Sabancı Üye
Nezahat Gündoğmuş Üye
M.Emin Değer Üye

DENETLEME KURULU
Muammer Uygur
H.Cemal Başbay
Yavuz Dersan

ONUR KURULU
İlhan Dişçi
M.Asım Hışıl
Şihça Yavuz

ÇAĞIMIZDA HUKUK VE TOPLUM
ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ YAYIN ORGANI

adres: Adakale Sokak 28/A
Yenişehir / Ankara
sahibi: Halit ÇELENK
sorumlu müdür: Zeki TAVŞANCIL

FİYATI 5 TL 6 aylık 30 TL
ABONE KOŞULLARI: Yıllık 60 TL

ÇIKARKEN

Yıllardan beri emperyalizmin etki alanında bulunan ülkemiz,içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal çıkmazın bir yansıması olarak,hukuk açısından da kapkaranlık bir yörüngeye girmiştir.

12 Mart faşizminin, halkımızın devrimci iç dinamizmine gelişme olanağı sağlayan 27 Mayıs Anayasası'na saldırması,Anayasanın en önemli bölümlerini, Temel Hak ve Özgürlüklere ilişkin hükümlerini, değiştirmesi, bu hak ve özgürlükleri kısıtlaması belli bir planın sonucudur.

Böylece başta işçi sınıfı olmak üzere halkımızın bilinçlenmesi önlenmek istenmiştir.

Daha sonra DGM bunun için kurulmuştur.Yasalardaki değişiklikler bunun için yapılmıştır.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin kuruluşuna ilişkin Anayasa değişiklikleriyle, bu temel yasanın yargı ile ilgili hükümleri alt üst edilmiştir. 136. maddede yapılan bu değişiklik ile "mahkemelerin bağımsızlığı","doğal yargıç", "hakim güvencesi" ve "savunma hakkı" ilkeleri ortadan kaldırılmış, sıkıyönetim uygulaması sürekli hale getirilmiştir. Bu olağanüstü siyasi mahkemeler, Genel Mahkemelere güvensizliğin açık bir simgesi olmuştur. DGM'den başka Anayasa'nın 140.maddesine eklenen bir fıkra ile Askeri Yüksek İdare Mahkemesi de kurulmuş, zedelenen yargı birliği bir yara daha almıştır.

12 Mart'ı izleyen yıllarda Anayasa'da yapılan değişikliğe paralel olarak, temel hak ve özgürlüklerle ilgili yasalarda da düşünce ve eylem özgürlüğünü kısıtlayan değişiklikler yapılmış ve örneğin Ceza Yargılamaları Usulü Yasası, Askeri Mahkemelerin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Yasa,Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası, Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası,Danıştay Yasası, sınıf egemenliğini güvence altına alacak uygulamalar için değiştirilmiştir. Yeni bir Dernekler Yasası çıkarılmıştır. Bu antidemokratik yasa ile idareye dernekleri çalışamaz hale getiren yetkiler verilmiş ve böylece örgütlenme özgürlüğü kısıtlanmıştır.

Bu yasama işlemleri ile savunma hakkı büyük oranda kısıtlanmış, Ceza Hukuku' nun temel ilkelerinden biri olan "masumiyet karinesi" ortadan kaldırılmış ve sanık daha baştan suçlu kabul edilerek, ona suçsuzluğunu ispat görevi yükletilmiştir.

Yasalardaki bu değişiklikler, bir üstyapı kurumu olarak, hukuku "müesses nizam" denilen alt yapının yani, ekonomik yapının, bekçisi durumuna getirmek amacı ile yapılmıştır.

Çağlar boyu bu hep böyle olmuş, egemen güçler, kendi çıkarlarını hukuk kuralları ile korumuş ve hukukçuların önemli bir bölümü ile yöneticiler, bu yasalara dayanarak sermayenin ve burjuvazinin bekçiliğini yapmışlardır.

Bu yasa değişiklikleri, sermaye sınıfının egemenliğini perçinleyen ve buna meşruluk kazandırmayı amaçlayan işlemler olmuştur.

Karakollarda ve emniyet binalarında işkenceler "günlük olay" halini almıştır. Danıştay kararları uygulanmamakla kalmamış, hükümetin başı tarafından bu kararlara açıkça cephe alınmıştır. Danıştay Başkanı, Danıştay'ın 108. Kuruluş Yıldönümü konuşmasında hükümetin Anayasa'yı ihlal suçu işlediğini açıklamak zorunda kalmıştır.

Ülkede can güvenliği ortadan kalkmıştır. Emperyalizmin işbirlikçisi yerli sermaye çevrelerinin desteğinde belli odaklarca düzenlenen"faili meçhul" siyasi cinayetler ve saldırılar birbirini izleyegelmektedir. Emniyet kuvvetleri bu vahşiyane ve yasa dışı saldırı ve cinayetler karşısında hareketsiz kalmakta hatta çoğu kez yardımcı olmaktadır.

Üniversite ve yüksek okullarda anılan saldırı ve cinayetler yüzünden eğitim felce uğramıştır.

Memurların yasal haklarından olan sendika kurma hakkı ellerinden alınmış "tarafsız memur" ilkesi bir kenara itilmiş, tarafsız memurlar idareden uzaklaştırılmış ve yerlerine belli çevrelerin kadro elemanları getirilmiş, böylece yönetim kadroları sınıfsal amaçlarla işgal edilmiştir.

Çağdaş Hukukçular Derneği, böyle bir ortamda ve bu koşulların sonucu olarak doğmuş ve hukuka, Anayasa'ya, kişinin temel hak ve özgürlüklerine aykırı bu yasama işlemlerine ve hukuk devleti ilkelerine ters düşen uygulamalara karşı mücadele görevini üstlenmiştir.

Bu amaçla Çağımızda Hukuk ve Toplum Dergisi:

12 Mart'tan sonra Anayasa'da yapılan geriye dönük değişikliklerin kaldırılarak kişinin temel hak ve özgürlüklerinin daha da genişletilmesi için çalışmak,

Mahkemelerin bağımsızlığı,doğal yargıç, yargıç güvenliği, savunma hakkı gibi adaletin gerçekleşmesinde etkin olan ilkeleri savunmak, olağanüstü özel mahkemelerin kurulması girişimlerine karşı çıkmak,

Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü sınırlayan 141-142 vb. maddelerle antidemokratik öteki yasaların kaldırılmasını sağlamak,

Maddi ve manevi her türlü işkenceye karşı çıkmak,

Yasama çalışmalarını izleyerek, bu çalışmalara ilişkin görüşlerimizi ve önerilerimizi ilgili yerlere ve kamuoyuna açıklamak için yayınlar yapacaktır.

Çağdaş Hukukçular Derneği tarafından yapılacak incelemeler ve araştırmalar kamuoyuna sunulacak, değerlendirilecek ve ülkemizde sosyal hukuk devleti ilkesinin yerleşmesine yardımcı olunacaktır.

Dergimiz,amaçlarımız doğrultusundaki yayınlara açık bulunmaktadır.

Üyelerimizin,değerli hukukçularımızın ve yurt sorunlarına ilgi duyan tüm yurttaşlarımızın yardımları, uyarıları ve eleştirileri çalışmalarımıza güç katacaktır.

DGM ve İtalya - Fransa - Türkiye:

Avukat Faruk EREM

Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ni savunanların ortaya attıkları gerekçe şudur:Bu mahkemeleri kurarken demokratik bir ülke olan Fransa'nın kanununu aldık.

Bu " hilafı hakikat" bir beyandır. Çünkü Fransa Cezayir olayları nedeni ile olağanüstü bir mahkeme kurmak istemiş, örnek olarak da 1926 tarihli faşist İtalyan Kanunu' nu hemen hemen aynen almıştır. O halde Fransız örneği ile bize aktarılan sistem Fransa'dan değil, ikinci elden olmakla beraber, faşist İtalya'dan gelmiştir.

Bu olayın, bizim için bir özelliği daha vardır. İtalyan kanunu, hem 141-142. maddeleri ve hem de usul hükümlerini kapsıyordu. Bu maddeler bir süre sonra İtalyan 1930 Ceza Kanunu'na girdi.Oradan da Ceza Kanunumuz'a intikal etti. Fakat 1926 Kanunu'nda yer -lan usul hükümlerini almamıştık. Şimdi, Fransız kanunu aracılığı ile onları da alarak eksiği(!) tamamladık.

Cezayir olayları, Fransa'nın yaşadığı, sömürgeciliğin kalıntısı düşüncelere ilişkin, diğer bir deyimle kendi kendine özgü olaylardır. Bu olaylar karşısında Fransa bir örnek aradı. Daha evvel denenmiş faşist İtalyan Güvenlik Mahkemesi örneğini buldu.

İtalya'da Devlet Güvenlik Mahkemesi,evvela beş sene için, yani "geçici mahkeme" olarak kuruldu. 1926 tarihinde 2008 sayılı kanunla kurulan bu mahkemenin nedeni kanunun gerekçesinde şöylece açıklanmıştı: "Fertlerin hayatında olduğu gibi devletin hayatında da zaruret bahis konusudur. Zaruret hali bahis konusu olunca güvenlik mahkemelerini izah kabildir.Antifaşist davranışlar, suç haline dönüşmüşler, bu suretle istisnai sert tedbirlerin alınmasını gerekli hale getirmişlerdir." 2008 sayılı kanun hem usul hükümleri getiriyor, hem de 1889 tarihli Zanardelli Kanunu'nda(yani kanunumuza mehaz olan kanunda) yer almayan yeni bazı suçlar yaratıyordu. Bu konu memleketimiz için de ilginçtir. Çünkü bu kanundan sonra 1930 İtalyan Ceza Kanunu yapıldı ve o kanunun hükümleri 3036 Sayılı Kanunla kül halinde Ceza Kanunumuz'un ikinci kitabının birinci babına aktarıldı (bkz. De Mauro, G.B. Tribunale Speciale Per La Difesa Dello Stato, Nuovo Digesto Italiano, 1940, Torino, s,487).

Hukukta düşünme yetersizliğinin ürünü "örneklere göre sonuç çıkarmak" tır. Memleketimizde Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ni savunanlar, "Fransız örneği"ni göstererek, haklı olduklarını kanıtlamak isteğindedirler. Halbuki Fransız hukukçularının bu tür mahkemeler hakkında ne düşündüklerine değinilmemektedir. Fransız hukukçuları bu "örnek" ile övünmemektedirler. Fransada, Devlet Güvenlik Mahkemesi "olağan dışı mahkeme" sayılmakta, faydasızlığı, sakıncaları, hukuk ve hukukçuya onur vermediği açıklanmaktadır.

Bir Fransız yazarı,Yves-Frédéric Jaffré, yakın zamanların "olağan dışı mahkemeler"ini inceledi(Les Tribunaux D'exception, 1940-1962, Paris 1963). Yazar yapıtının giriş bölümünde "olağan dışı mahkeme" kavramını şöyle tanımlar: "Olağan dışı mahkeme, geleneksel adli düzende bir yıkıntıyı gerektirir ve genel mahkemelerden,kuruluşları,üyelerinin iktidarca seçilmesi-savunma hakkını kısıtlamaları, kararlarına karşı kanun yolunun kapalı oluşu ile ayrılırlar."

Yukarıda yapıtına değindiğimiz Fransız yazarının kanısı şudur: "Fransa yetmiş yıldır, istisnai adaletten uzak kalmıştır. Üçüncü Cumhuriyet hiçbir dönemde, genel mahkemelerden ayrılmamakla övünecektir.İstisnai mahkemeye Vichy Hükümeti'nde rastlandı. Bu hükümetin "yüksek adalet divanı", siyasal bir mahkeme idi. Bu dönemin kapandığını sanmıştık. Fakat Cezayir olaylarından sonra 1961 yılında durum değişti.Yirmi yıldan beri onbine yakın Fransız vatandaşı yargılanmıştır. Bu Fransız tarihinde emsali olmayan bir olaydır. İstisnai mahkemeyi uygarlık tarihimizde tesadüfi bir olay , bir (kaza) saymıştık halbuki uygarlığımızın ürünü "adalet fikri"ni yaratan ilkelerin pek ağır ihlali ile karşılaştık. Tarih bunu Fransız uygarlığının aleyhine kaydedecektir."

HAZIRLIK SORUŞTURMASI VE AVUKAT

Türkiye'de vatandaş karakoldan, polisten, emniyetten ve kontrgerillaдan tedirgindir. Doğu'da jandarma baskısı ve dayağı dillere destan olmuştur. 12 Mart döneminde doruğuna ulaşan ve bugün de devam eden vahşiyane işkenceler yurt ve dünya kamuoyunda yankılar yapmıştır.

Avukat Halit ÇELENK

Sorgu için karakola çağırılan vatandaş önce bir irkilmektedir. Endişeler içini kaplamakta,birçok sorular kafasında sıralanmaktadır: Acaba niçin çağırıyorlar? Ne yapacaklar? Hakaret mi, tehdit mi edecekler? Bunlara katlansa da acaba dayağa mı, falakaya mı yatıracaklar? Başka tür işkenceler mi yapacaklar? Bu işkencelere dayanabilecek mi? Yoksa yapmadığı eylemleri kabul ederek işkenceden kurtulmaya mı çalışacak? Böyle yapmak zorunda kalırsa daha sonra suçsuzluğunu nasıl ispatlayacak?

Tanık olarak karakola çağırılan vatandaş bile bu endişeleri yakından duymakta ve huzuru kaçmaktadır. İşkence altında yapmadığı bir eylemi kabul etmek zorunda kalan ve ikrar niteliğinde ifade verdikten sonra savcı ya da hakim huzurunda ikrarını reddeden birçok sanığın yeniden emniyet binalarına, kontrgerillalara götürülerek işkenceye tabi tutuldukları ve eski ikrarlarını(!) kabule zorlandıkları çok görülmüş, tutanaklara ve mahkeme kararlarına geçmiştir.

12 Mart dönemi görünüşte sona ermiş ama gerçekte sürmektedir.

Bugün de yukarıda kalın çizgileriyle değinilen baskı ve işkenceler uygulanmaktadır.

İşte "hazırlık soruşturması" denilen ve bir davanın belkemiğini oluşturan soruşturmalar bu yöntemlerle yürütülmektedir. Açıklanan koşullar altında ve bu yöntemlerle yürütülen bir hazırlık soruşturmasının gerçeğe ve adalete hizmet edemeyeceği, aksine adaleti temelinden sarsacağı ve ancak "önceden planlanan" bir sonuca hizmet edebileceği ortadadır.

Adaletsizlik Kurumlaşmıştır!

12 Mart döneminde yapılan Anayasa ve yasa değişiklikleri ile ve çıkarılan yeni yasalar ile bu yöntemlere uygun kuramlar getirilmiş ve yasal dayanaklar hazırlanmıştır.

Kabul edilen onbeş günlük gözaltı süresi ile işkencelere geniş olanaklar sağlanmıştır. Ceza Yargılama Usulü Yasası'nda yapılan değişiklik ile Ceza Hukuku'nun temel ilkelerinden biri olan "masumiyet karinesi" ortadan kaldırılmış, kişi, soruşturmanın daha başında "suçlu" kabul edilmiş ve ona suçsuzluğunu ispat görevi yükletilmiştir. Devlet Güvenlik Mahkemeleri adı altında "mahkeme" niteliği olmayan, başkan ve üyeleri hükümetçe atanan ve belli sürelerde değiştirilebilen kurullar oluşturulmuş, Anayasa'nın yargıya ilişkin hükümleri altüst edilmiş, bu temel yasanın "mahkemelerin bağımsızlığı", "doğal hakim", "hakim güvencesi", "savunma hakkı" ilkeleri ortadan kaldırılmıştır. Bu kurullara, sanığı ve avukatını dava duruşmalarından tamamen çıkarma yetkisi tanınarak savunma hakkı yok edilmiştir. Bu mahkemelerin kuruluş yasasına, reddihakim istemlerinin reddedilen hakimlerce incelenecceğine ilişkin hükümler konularak adalet tarihinde görülmemiş ve savunma hakkıyla bağdaşmayan bir yöntem izlenmiştir.

Polise, hakim kararı olmadan konutlara girme, kişinin üstünü, başını ve özel kağıtlarını ve eşyasını arama yetkisini veren yasalar getirilmiştir. Mülkiye amirlerine ve polise hakim kararı olmadan dernek çalışmalarına son verme ve derneklerde arama yapma yetkisi verilmiştir.

Bu ve benzeri yasama işlemleri ile devlet yönetiminde adaletsizlik kurumlaştırılmış ve kaba kuvvete "yasallık"tanınmıştır.

Ne Yapmalı?

1) Çağdaş Hukukçular Derneği'nin amaçları arasında gösterildiği gibi 12 Mart döneminde yapılan Anayasa değişiklikleri iptal edilmeli, temel hak ve özgürlükler daha da genişletilmelidir.

Yapılan antidemokratik ve geriye dönük yasa değişiklikleri kaldırılmalı , bu yasalar demokratik ilkelere uygun hale getirilmelidir. Dernekler Yasası değiştirilmeli, bu yasada yer alan ve idareye hakim kararı olmadan derneklerin faaliyetini durdurma yetkisini veren hükümler kaldırılmalı ve öteki antidemokratik hükümler ayıklanmalıdır.

2) Sıkıyönetimi sürekli hale getiren ve genel mahkemelere güvensizliğin bir ifadesi olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri yargı kurumları arasından çıkarılmalıdır.

3) İdareden bağımsız bir "adalet kolluğu" kurulmalıdır.

Bugün suç işlendiği ihbar ve iddiaları karşısında hazırlık soruşturmasını çoğu kez idare kolluğu (idari zabıta) yapmaktadır. Bu kolluk adından da anlaşıldığı gibi idareye bağlıdır. Böyle bir kolluğun hazırlık soruşturması yapmasının ve davaya etkili ilk ifadeleri almasının sakıncaları deneylerle ispat-

lanmıştır. Her ne kadar adliye işlerinde cumhuriyet savcılarının kolluk kuvvetlerine emir verme yetkileri varsa da bu yetkinin tanınması,anılan sakıncaları önleyememektedir. Ceza Yargılamaları Usulü Yasası'nda yer yer "adli zabıta" sözü kullanılmışsa da bu kolluk, idare kolluğundan ayrılmamış, görevleri de saptanmamıştır. Adalet kolluğunun idare kolluğundan ayrılması,adalet mercilerine bağlı ve bu mercilerin denetiminde ayrı bir örgüt haline getirilmesi sorgu ve savunmanın güvenliğine yardımcı olacaktır.

En Önemlisi

Hazırlık soruşturması aşamasında işkenceleri ve yasa dışı baskıları önleyici en önemli yöntem iddia ile savunmanın birlikte başlaması ve bu iki öge arasında denge kurulmasıdır.

Gerçekten "hükmün" varlığı, iddia ile savunmanın varlığına ve beraberliğine bağlıdır. İddia ile savunma, hükmün ögeleri ve dayanaklarıdır. İddia ya da savunmadan birisinin ortadan kaldırılması ya da kısıtlanması adil bir yargılamayı ve "hükmü" yok eder. O halde iddia ile savunma aynı anda başlamalı ve bu iki ögeden herhangi birisine ve özellikle iddiaya bir üstünlük ya da öncelik tanınmamalıdır.

İddia ile savunmanın beraberliği ve aynı zamanda başlaması, pratikte sanığın, sorguya çağırıldığı anda avukata başvurma hakkını doğurur. Başka bir deyişle, avukatı yanında bulunmayan vatandaşın sorguya çekilmesi hukuk açısından geçersiz sayılır. Böylece iddia ile savunma dengelenmiş olur.

Birçok ülkede ve bu arada Amerika'da sanığa, sorgudan önce avukatı ile görüşme hakkı tanınmıştır. Bu hak yerine getirilmeden yapılan sorgu hukukça geçersiz sayılmaktadır.

Yasalarımızda açık bir hükme bağlanmamış olmakla birlikte bu kural, Ceza Yargılama Usülü yasalarımızın hükümlerine de aykırı düşmemektedir. Ceza Yargılamaları Usulü Yasamızın gerekçesine göre bu yasa, sanığın "hakkı müdafaasını son derecede temine çalışmıştır." Bilindiği gibi, yargılama hukukumuza göre sanığın sorguda susma hakkı vardır. Susma hakkı olan sanığın, yanında müdafiinin bulunmasına müsaade etmemek akla aykırı düşmektedir.

Öte yandan, Ceza Yargılamaları Usulü Yasamıza göre "maznun tahkikatın her hal ve derecesinde bir veya birden fazla müdafiin yardımına müracaat edebilir." (Madde 136).

Yasamız, soruşturmanın her hal ve derecesinde bu yardımı kabul ettiğine göre hazırlık soruşturması aşaması da kuşkusuz bu hükmün kapsamı içindedir. Bu yardım; görüşme, soruşturma, kağıtlarını inceleme , sanık adına adli işlemlerde hazır bulunma v e başvurmalar yapma biçimlerinde olacaktır.

Anayasamız da savunma hakkını "yargı" bölümünde değil, "temel hak ve ödevler" bölümünde düzenlemiştir. Böylece savunma hakkını temel bir hak olarak kabul etmiştir.

Avukatın ilk sorguda hazır bulunması, sorgunun "aleniyeti"ni de sağlayacaktır. Aleniyet, demokratik ilkeler açısından "güvence" sağlayan temel bir ögedir. Mahkemelerin aleniyeti de kamuoyunda güvence sağlamaya yönelik bir usuldür. Mahkemeler için kabul edilen bu aleniyet ve güvencenin, avukatın hazır bulundurulması yoluyla, hazırlık soruşturması aşamasında da sağlanması adalete saygı ve güven verecektir .

SONUÇ

Ceza davalarında soruşturmanın temeli olan hazırlık soruşturmasının, tarafsız ve her türlü etkinin dışında yürütülmesi, adalete ulaşabilmenin ana koşullarından biridir. Bu aşamada baskıların, işkencelerin ve türlü yasa dışı işlemlerin önlenmesi zorunludur.

Bu amaca varabilmek için 12 Mart döneminde yapılan geriye dönük Anayasa ve yasa değişikliklerinin kaldırılması ve temel hak ve özgürlüklerin genişletilmesi yanında, ayrıca "adalet kolluğu" nun kurulması ve özellikle iddia ile savunmanın aynı anda başlamasını sağlayacak yasa değişikliklerinin yapılması gerekir. Böylece kişi sorguya çağırıldığı zaman derhal avukatı ile görüşme olanağına kavuşacak, avukatı ile görüşmeden sorgusu yapılamayacak ve sorgu esnasında avukatı yanında bulunacaktır. Bu yöntem hazırlık soruşturmasında vatandaşa güvence, adalet işlemlerine aleniyet ve kamuoyuna rahatlık sağlayacaktır.

ŞİRİNYER OLAYI

Geçtiğimiz yaz ortalarında, İzmir'deki Şirinyer Ceza ve Islah Evi'nde bir "isyan" bastırıldı. 7-8 Temmuz 1976 gecesi meydana gelen ve beş saat sonra sert ve kanlı bir biçimde sonuçlandırılan olayı, gazeteler şu başlıklarla verdiler:

"İsyan Bastırıldı." (Ege Ekspres)
"Islah Evi Savaş Alanına Döndü." (Yeni Asır)
"Boylarından Büyük İş Yaptılar." (Demokrat İzmir)
"Polis, Çocuk Mahkûmların İsyanını Güç Bastırdı." (Günaydın)
"Çocuk Islah Evindeki İsyan Sille Tokat Bastırıldı. " (Hürriyet)

Sansasyon basınınca birkaç gün sürdürülen bu tür haberler ve bu haberleri süsleyen büyük boy, renkli dayak ve işkence resimlerinin arkasındaki gerçek neydi?

Aslında bu olay, genel ve askeri ceza ve tutuk evleri başta olmak üzere bir avuç hukukçu ve aydın tarafından uzun zamandır sürdürülen mücadelenin konusunu, halkın gözü önünde somutlaştırması açısından büyük önem taşıyordu. Nitekim olayı izleyen günlerde bazı ciddi ve sola yakın gazetelerde konunun üstüne giden, nedenlerine inmeye çalışan röportaj-yazılar çıktı. Tutuklu ve hükümlü bazı çocuklarla yapılan görüşmeler ve onlardan bir kısmının dışarıya sızabilen mektupları yayınlandı.

Bu çabalar sonunda öğrenilenler, konuyu bilmeyenler için dehşet vericiydi. Tutuklu ve hükümlü çocuklar, sürekli olarak dayak ve işkence gördüklerini, koğuşta sigara izmariti bulunması gibi en küçük sebeplerle hücreye atıldıklarını, dövülen ve hastalananların doktora çıkarılmadığını, ailelerince idareye bırakılan paralardan haftada elli liradan fazla verilmediğini,gardiyanların bazı arkadaşlarına tecavüz ettiğini, bazıları için de bu girişimde bulunduklarını....söylüyor ve bu konularda çeşitli isimler veriyorlardı.

Olay üzerire İzmir Barosu ve Çağdaş Hukukçular Derneği bildiriler yayınladı ve konuyu araştırmak üzere kurullar oluşturdu. Gelen raporlar, duyulanları doğrulayıcı nitelikteydi.

Ne var ki, bütün bu çabalar sonuç vermedi. "İsyan" olayında önde gelen çocuklar, başta "Türk Alkadrazı" Sinop olmak üzere çeşitli cezaevlerine sürgün edildiler. Islah evi yönetici ve gardiyanları için İzmir Barosunca 13.7.1976da yapılan başvurmaya karşılık İzmir C.Savcılığı 14.7.1976 gün ve 30706 sayılı

yazısıyla takipsizlik kararı verildiğini bildirdi. Üstelik bu kararda ıslah evi personeli ve bomba kullanan zabıta görevlilerinin "takdire şayan bir tutum ve davranış" gösterdikleri belirtildi.Ama hiç kimse soruşturmanın bir günde nasıl tamamlanıp takipsizlik kararı verilebildiğini ve gazetelerde büyük boy ve resimlerle yayınlanan şekliyle, yaka-paça dövülen ve baygın şekilde sürüklenen çocuklara yapılan işlemin hangi tür "takdire şayan tutum ve davranış" içine girdiğini, savcı yardımcısı Faruk Öztoker'e sormadı.

Böylece olay, yeniden bir sessizlik denizinin içine gömüldü ve ceza ve tutuk evleri çarkı,yeniden bilinen temposuyla dönmeye başladı.

eski hikaye

Bilindiği gibi ceza hukuku ve sorumluluğu açısından,çocukların özel bir yeri vardır. Bu konuda öteden beri çalışmalar yapılmakta, çocuk suçlular için çağdaş ölçüler getirilmeye çalışılmaktadır.Daha 1935'lerde, Milletler Cemiyeti'nin 16. Genel Kurulu, bu konuda şu kararı almıştı:

"Genel Kurul, çocukları koruma komitesince toplanan bilgileri değerlendirerek,bu bilgilerin ışığı altında şu gerçeği saptamıştır: Herşeye karşın memleketlerin hemen hepsinde belli koşullar altında çocuklar hapis cezalarına çarptırılmakta, özgürlükleri kısıtlanmaktadır. Genel Kurulumuza göre çocuklar hakkındaki bu tür uygulamaların kesinlikle kaldırılması zorunludur. Amaç, suç işleyen çocuğu cezalandırmak değil, onu iyileştirerek yeniden topluma kazandırmak olmalıdır. Genel kurulumuza göre alabildiğine iyi örgütlenmiş ceza evleri bile, çocuğu düşünsel olarak ve bedenen yıpratmaktadır.Hangi koşullar altında olursa olsun böylesine ters bir uygulamayı yürüten ülkelerin bundan böyle tavır almaları, suç işleyen çocuğu cezalandırmak yerine onu iyileştirmek ve yeniden topluma kazandırmak için uygulamaya girmeleri genel kurul'un en içten dileğidir." (Namık Behramoğlu, Çocuklar Suçsuz, s.46-47)

Daha sonra, İkinci Büyük Savaş'tan sonra kurulan Birleşmiş Milletlerin konuyla ilgili komisyonu da bu konuda çeşitli kararlar almış ve uygulanmasını istemiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurul'unun, özellikle 20 Ekim 1959 günlü bildirisinde, çocuklar arasında mülkiyet ve maddi varlıktan doğanlar da dahil olmak üzere hiçbir konuda ayırım yapılmayacağı, özgür ve onurlu koşullar altında düşünsel ve bedensel gelişimlerinin

sağlanacağı, sosyal sigortadan ve gerekli tıbbi yardımdan doğumdan itibaren faydalanacağı, sakatlar için özel bakım ve eğitim uygulanacağı, parasız eğitim olanağı tanınacağı, çocukların her türlü eziyet ve kıyımdan korunacağı, dünya insanları arasında farklılık yaratan tüm baskılardan uzak tutulacağı suç işleyenlerin ve uyumsuzların ceza değil bilinçli ve sağlıklı bir eğitim ve tedavi görecekleri.... saptanmış ve ilan edilmiştir.

Bu karar ve bildirgelerin, Türkiye'de uygulama olanağı hiçbir zaman olmamıştır. 1961 Anayasası'nın "ailenin, ananın ve çocuğun korunmasına ilişkin gerekli tedbirlerin alınacağı"na ilişkin 14. maddesinin uygulandığını söylemek kesinlikle mümkün değildir. Bunların dışında, 15 yaşını bitirmemiş çocukların yargılanmalarının gizli yapılacağına ilişkin C.Y.U. Yasası'nın 375. maddesi ile TCY.'nın çocuk suçlulara yönelik 53-55. maddelerinin öngördüğü hükümlerin de ne yeterlilik ne de uygulama açısından çocuklara birşey getirdiği öne sürülemez.

Çocuk suçlular konusu, ülkenin sosyo-ekonomik, eğitsel koşullarıyla ve genel ceza hukuku sorunlarıyla birlikte ele alınmadıkça, çocuk mahkemeleri bütün boyutlarıyla kurulmadıkça, işkence sadece T.C.Y.'nin 243 ve 255. maddeleri anlamında değil Anayasa suçu sayılıp kaynağı kurutulmadıkça çözüme ulaşacak bir sorun değildir. Bu koşullar altında daha pekçok Şirinyer olayına tanık olmamız kaçınılmazdır.

DGM SORUNU NASIL GELİŞTİ ?

DGM sorunu her yönüyle güncelliğini sürdürmektedir. Bilindiği gibi basının ve kamuoyunun susturulduğu, anayasa ve hukuk profesörlerinin tutuklandığı,binlerce kişiye kontrgerilla denilen örgütlerde vahşiyane işkenceler yapıldığı 12 Mart sıkıyönetim koşullarında, halk oylamasıyla kabul edilen 1961 Anayasası'nda "geleneksel kurallara aykırı olarak" yapılan değişiklik sonunda, DGM yargı sistemimize sokuldu.

Anayasa'nın 136. maddesine eklenen 6 fıkra ile yapılan bu değişiklik, Anayasa'nın yargı sisteminde bir uyumsuzluk yaratmıştı ve bu temel yasayı çelişkili bir hale getirmişti.

Anayasa'nın genel esaslar bölümünde "mahkemelerin bağımsızlığı" ilke olarak dile getirilirken , DGM'nin asker ve sivil hakimleri hükümetçe atanıyor, Yüksek Hakimler Kurulunun atamalardaki rolü biçimsellikten öteye gidemiyordu. Hakimler üç yıl için atanıyor ve hükümet atamadan üç yıl sonra onları görevden alabiliyordu. Bu hükümlerin bağımsızlık ilkesiyle bağdaşması olanaksızdı. Böylece hakimlerin güvenceleri de ortadan kalkmış oluyordu. Anayasa'nın 32. maddesi Tabii Hakim ilkesini benimsediği halde, DGM Yasası bu ilkeyi de bozuyordu. Anayasa olağanüstü yargı yerlerinin kurulmasını yasaklarken ve 1876 Kanunu Esasisi'yle 89. maddesi ile olağanüstü mahkemelerin kurulmasını engellerken DGM yargı sistemimizi 1876 Anayasası'nın da gerisine götürüyor ve Anayasa'yı hiçe sayıyordu. Siyasal suçları yargılayan bu mahkemelerin, "siyasal nitelikte özel mahkemeler" olduğu da kuşkusuzdu. DGM'lerin kuruluş yasası, hiçbir yargılama usulü yasasında görülmeyen hükümler getiriyor ve reddedilen hakime red istemini inceleme yetkisi veriyordu. Öte yandan, DGM yasası savunma hakkını da kısıtlıyor, hakime "duruşmanın inzibatını sağlama" gibi gerekçelerle sanığı ve avukatını duruşmadan tamamen uzaklaştırma yetkisi tanıyordu.

Bütün bu hükümler hukuka, Anayasa ve ceza hukuku kurallarına ters düşmekteydi.

İtirazlar

Mahkemelerde sanık ve savunucuları tarafından sayısız itirazlar yapıldı ve bu itirazların Anayasa Mahkemesi'ne götürülmesi istendi.Mahkemeler, bu itirazları reddetti. Sonunda Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi görmekte olduğu bir davada yapılan Anayasaya aykırılık itirazını ciddi görerek konuyu Anayasa Mahkemesi' ne götürme kararı aldı.

Anayasa Mahkemesi yaptığı inceleme sonucunda yasanın biçim yönünden Anayasaya ve TBMM iç tüzüğüne aykırı olduğunu saptadı. 6.5.1975 gününde yasanın biçim yönünden iptaline karar verdi. Bu karar, 11.10. 1975 günlü Resmi Gazete'de yayınlandı. Ancak, Yüksek Mahkeme, kararın yürürlüğe girmesini bir yıl sonraya erteliyordu.

Anayasa koyucusu Kurucu Meclis'e göre, bu süre bir yürürlük süresi değildi. Yasa koyucuya , isterse yeni bir yasa yapması için tanınan bir süre idi. Ama, uygulama Kurucu Meclis ' in iradesine ve amacına aykırı bir yönde yürütüldü. Adana Devlet Güvenlik Mahkemesince verilen, davaların 11 Ekim 1976 gününden sonraya ertelenmesine ilişkin bir karar Yargıtay 9.Dairesince bozuldu. Daire,Anayasa'ya ve yasaya aykırı olarak DGM'nin 11.10.1976 gününe kadar görevini sürdürebileceği görüşünü benimsedi. Mahkemeler görevlerini sürdürdüler.

Anayasa Mahkemesi' nin kabul ettiği bir yıllık süre 11 Ekim 1976 gününde sona erecekti. MC Hükümeti bir yıllık sürenin sonlarına kadar DGM konusuna eğilmedi. Yeni bir yasa tasarısı da getirmedi. Meclis tatile girdi. Daha sonra da MC partileri milletvekilleri'nin başvurması üzerine 4.9.1976 gününde Millet Meclisi Başkanlığınca Meclis olağanüstü olarak toplantıya çağırıldı.

14 Eylül günü Meclis toplanarak milletvekilleri tarafından verilen DGM yasa tasarılarını görüşmeye başladı..

Tepkiler

Anayasa 'da DGM'ye ilişkin değişiklik önerisi henüz tasarı halindeyken , sert tepkilerle karşılaşmış ve bu değişikliğin Anayasa ' nın yargıyla ilgili temel ilkelerini bozduğu ve Anayasa'da bir çelişki doğurduğu ileri sürülmüştü. Ülkemizin önde gelen hukukçuları,üniversite öğretim üyeleri yaptıkları yayınlarla DGMye karşı çıkmışlardı . Bu yayınlar arasız sürüyordu . Çağdaş Hukukçular Derneği Ankara'da DGM üzerine bir açık oturum düzenliyordu.

Açık oturuma katılan TBB Başkanı Prof. Faruk Erem, Prof. Bahri Savcı, Prof. Muammer Aksoy ve Prof.Mümtaz Soysal yaptıkları konuşmalarda DGM'lerin Anayasa 'ya aykırı olduğunu ve örnek olarak gösterilen Fransa'nın ülkemiz için örnek olamayacağını söylüyorlardı.

Yine Çağdaş Hukukçular Derneği " Devlet Güvenlik Mahkemeleri Niçin Kaldırılmalıdır? " adlı bir kitap yayınlıyor ve uluslararası andlaşmalara , Anayasa'ya, hukuk kurallarına aykırı olan bu mahkemelerin kaldırılmasını istiyordu.

T.B.B. bir bildiri yayınlıyor ve DGM yasasına göre kurulan mahkemelerin "mahkeme"niteliği kazanamayacağını ileri sürüyor, bu mahkemelerin kaldırılmasını savunuyordu.

İstanbul, İzmir ve Van Baroları yayınladıkları bildirilerle bu mahkemelerin yeniden kurulmasına karşı çıkıyor ve kuruluş yasasının, yargının bağımsızlığı ilkesi ile bağdaşmadığını bildiriyordu. Ankara Barosu -Çağdaş Hukukçular Derneği' nin başvurusu üzerine ,-bir açık oturum düzenliyor ve DGM-ye karşı çıkıyordu.

Meclisin olağanüstü olarak toplantıya çağırılması üzerine DGM' ye karşı tepkiler daha da yoğunlaştı . T.B.B. olağanüstü toplantıya çağırıldı ve yapılan toplantı sonunda yasanın çıkarılmasının önlenmesi için kararlar aldı ve bu amaçla bir yürüyüş yapılmasını kararlaştırdı.

DGM' ye karşı kesin tavır alan DİSK, Genel Yas ilan etti ve direniş konusunda üyelerini serbest bıraktı. Büyük kentlerde 350 bin olarak tahmin edilen DİSK'e bağlı işçi kitlesi işi bıraktılar. Birçok fabrikalarda üretim durdu.MC partilerinin sözcüleri DİSK'in kanunsuz grev düzenlediğini ileri sürdüler ve Konfederasyon yöneticilerini suçladılar.

Ankara ' da TMMOB, Halkevleri Genel Merkezi, Çağdaş Hukukçular Derneği, TÖB-DER, TÜS-DER, TÜTED, Ankara Barosu, TÜM-DER, TÜMÖD, İKD, İGD, Ankara Tabipler Odası, TİB, AKD, yaptıkları ortak toplantı sonunda DİSK in eylemini destekleme kararı aldılar . İşçilerin direnişi sürerken DİSK yöneticileri işçileri kanunsuz grev suçuna tahrik ettikleri savı ile tutuklandılar. Adana'da, Mersin-de ve Malatya' da birçok işçi tutuklandı.

Çağdaş Hukukçular Derneği , DİSK'i destekleme ve tutuklanan işçilere hukuk yardımı yapma kararı aldı ve bunu bir telgrafla DİSK Genel Başkanına bildirdi.Bu telgrafta şöyle deniyordu:

"Halkımız üzerinde bir baskı aracı ve silahı olarak yeniden kurulmak istenen DGM'ye karşı örgütünüze bağlı işçilerin demokratik haklarını kullanarak yaptıkları protesto gösterilerinin MC tarafından engellenmek istendiği ve bu amaçla işçilere baskı yöntemleri uygulandığı basına yansıyan haberlerden anlaşılmaktadır . Çağdaş Hukukçular Derneği Yönetim Kurulu, demokratik haklarını kullanan üyelerinize gerekli her türlü hukuk yardımını yapmaya karar vermiş ve bunu üyelerine ve örgütüne duyurmuştur. Sevgiyle bilgilerinize sunarım."

Çağdaş Hukukçular Derneği üyesi avukatların itirazları üzerine, Mersin, Adana ve Malatya 'da tutuklanan işçiler serbest bırakıldılar. Daha sonra DİSK yöneticileri de yapılan itiraz üzerine tahliye edildiler.

CHP, meclis görüşmelerini engelleme kararı alarak bunu uyguladı, 14 Eylül günü olağanüstü olarak toplanan meclis, 23.9.1976 gününde çoğunluk sağlanamadığından yeniden tatile girdi.

MC sözcüleri ertelemenin iç-tüzük hükümlerine aykırı ol - duğunu ileri sürdüler ve yeniden imza toplayarak meclisin toplanmasını istediler. Meclis Başkanlığı 30 Eylül 1976 Perşembe günü Meclisin yeniden toplanacağını ilan etti. Bu haber baskıya verilirken Millet Meclisi çalışmaları sürüyordu.

DGM yasa tasarısı yasalaşsa da yasalaşmasa da, kamuoyunda "istenmeyen mahkemeler" olarak mahkûm edilmiştir. Hiçbir konu günümüze kadar Türkiyede bu kadar tartışılmamıştır. İşçi kuruluşları, dernekler, Odalar , Türkiye Barolar Birliği ve Barolar, ilerici basın , üniversite öğretim üyeleri, tanınmış hukukçular DGM'ye karşı çıkarak toplantılar, bildiriler ve yayınlarla kamuoyunu aydınlatmışlardır.

İşçi ve emekçi sınıflar, Anayasa' dan ve halktan yana aydınlar DGM'nin bir sınıf mahkemesi olduğunu,egemen sınıflar tarafından halkımız üzerinde bir baskı aracı olarak kullanılacağının bilincine varmışlar ve ona karşı eyleme geçmişlerdir . İşçi sınıfımız tarafından DGM'ye karşı uygulanan direniş bu bilincin göstergesi olmuştur.

İKİZLER : Mahkeme kararlarını uygulamamakla yürütme organı hergün Anayasa'yı ihlal etmektedir. DGM girişimi ile Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı çiğnenmektedir. Bu nedenle yeni adalet yılı açılış törenine katılmıyoruz.

MENTEŞ : Yargıtay'a gelen dosyalar çoğalmıştır. Yeni Daireler açılmalı Üst Mahkemeler Kurulmalıdır. Hakim ve C.Savcıları personel kanunu biran önce çıkarılmalıdır. Yüksek Mahkeme Başkanlarına protokolda gereken yer verilmelidir

yeni ADALET YILI ve İKİ TUTUM

Her yıl 5 Eylül'de,Genel Yargı yeni çalışma dönemine törenlerle başlar. Bu törenler, yeni adalet yılına umut ve güvenle bakmanın simgesidir. Hukûk kurumları ve Yargıtay Başkanı, törenlerde, yargının eksikliklerini ve yargı gücünün toplum yaşamındaki yerini ve etkilerini anlatırlar. Ve elbet her tören bir kıvancın, bir utkunun yansımasıdır bir yerde..

1976 Türkiyesi acaba yeni adalet yılına nasıl girmeliydi ve nasıl girdi ? Bilinir ki, toplumsal yaşamda, kıvanç ve mutluluk getirecek konular bu niteliklerini yitirirlerse , toplumların protestosu ile karşılaşırlar. Böylece toplum kendisiyle ilgili konulardaki yabancılaşmayı gördüğünü ve yeni bir düzenleme ve düzeltme isteğini anlatmış olur. Eğer toplumlar ve kurumlar bu gibi durumlarda gerçek bir tavır alamıyor,olayların ters akışı karşısında tepkilerini gösteremiyorsa , yerinde ve geçerli bir tutum takınamıyorsa, toplumun iç dinamizmi de körelmis demektir.

Türkiyemiz 1976 adalet yılına Cumhuriyet döneminde adaletin bu kadar gölgelenmediği bir ortamda girdi. Bir yanda, dışa bağımlı burjuvazinin biçimlediği bir cephe iktidarının yargıya ve yargı kararlarına karşı artan saygısızlığı ve buna ek olarak, bağımsız yargıya güvensizliğin eseri DGM... Öte yanda, işkenceler, düşünce suçundan yargılanmalar, işçi haklarına saldırılar, bir partinin desteğinde-

ki komandoların güvenlik kuvvetlerinin gözleri önünde işledikleri cinayetler ve siyasi katillerin serbestçe gezdiği ülkede,düşünenlerin zindanlarda çürümesi... Kısaca 1976'nın hukuksal görünümü bu iken,adalet yılının, bir umut ve kıvanç nedeni sayılarak kutlanması düşünülemezdi. Gönül isterdi ki, ülkenin hukukçuları en azından sessiz bir protesto ile bu olumsuzluğu vurgulasınlar ve Yargıtay Başkanı bu ters gidişin yaratacağı sonuçlar karşısında, yetkililerin dikkatini çeksin.

Her Yargıtay başkanının bir İmran ÖKTEM yürekliliği ve bilincinde olmasını ve hatta daha da etkin yöntemlerle adaletin etkin gücünü,toplumun da desteğini alarak göstermesini beklemek hakkımızdır.

Ne yazık ki, 1976 yılı Türkiyesi ' nde, hukukun bu kadar gölgelendiği bir dönemde, ne hukukçular ve ne de Yargıtay Başkanı beklenen tepkiyi gösteremedi, hukukçular bir Kassandra sessizliği içinde kaldılar, Yargıtay Başkanı'da, yargının tüm sorunu sanki personelin sorunları imiş, dosyaların çokluğu toplumun öteki sorunlarından, örneğin, temsil ettiği bağımsız yargıya gösterilen güvensizlikten, işkencelerden,siyasi katillerin serbestçe gezmelerinden, hakların zamanında teslim edilmemesinden daha önemli imiş, yargı kararlarının uygulanmasından daha önde sorunlarmış gibi, özü bir yana bırakarak biçimsel ayrıntı üzerinde konuşmuştur.

Yargıtay Başkanı nın böyle bir ortamda beklenen tepkiyi topluma yol gösterici bir tepkiyi gösterememesi gerçekten üzerinde uzun uzun düşünülmeye değer bir durumdur.

Bu sorumsuz sessizlik içinde, sadece İstanbul Barosu'nun tutumu ve başkanının adalet yılına törenle girilemeyeceğine ilişkin açıklaması yüreklerde bir umut yeşermesine yol açmıştır. Hukukçuların tümünün uyumadığını göster - miştir bu açıklama.

Bu nedenle İstanbul Barosu Sayın Başkanı'nın sözlerini, bu yılın adalet çalışmalarında, halkımızın istemlerini yansıtan gerçekler olduğu görüşüyle burada alıyoruz. Ve tüm hukukçuların, aydınların ve yetkililerin bu sözler ardındaki gerçeği görmelerini istiyoruz.

Baro Başkanı İkizer, " Adli yıla görerken tören yapmak bir değişik beğeni değil, hukuk devletine bağlılığın ve saygının kutlanması demektir. İçinde yaşadığımız şu günlerde ise böyle bir kutlamanın yerli yerine oturmayacağı apaçık ortadadır" demiş, şunları eklemiştir:

"İdare ısrarla ve inatla mahkeme kararlarını uygulamazken mahkemelerin çalışmaya başladığı günü kutlamak bir anlam taşıyabilir mi? Yurttaşlarımızın en temel hakları hiçe sayılırken, sorgusuz, yargısız işkenceler yapılırken, mahkemelerin çalışmaya başladığı gün kutlanabilir mi? İşte bu nedenle Baromuz, adli yıla törensiz girmeyi kararlaştırmıştır. Bizim anlayışımıza göre,mahkemelerin çalışmaya başladığı günü kutlamak, mahkemelerin yurttaşlar için bir de güvence olmasından ileri gelir. Eğer yürütme bu güvenceyi fiilen hiçe sayabiliyor ve bunun da sorumlularına hesap sorulamıyorsa mahkemeler yurttaşlar için bir güvence olamıyor demektir."

İkizer, yazılı açıklamasını şöyle tamamlamıştır:

"Mahkeme kararlarını uygulamamakla yürütme organı hergün Anayasa 'yı ısrarla ihlal etmektedir. Son Devlet Güvenlik Mahkemeleri girişimi ise yargı organına olan güvensizliği ilan etmektedir. DGM hareketi ile yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı iyice çiğnenecektir. Böyle bir durumda mahkemelerin çalışmaya başladığı günü kutlamak mümkün değildir. Baromuz bu Anayasa dışı durumu vurgulamak için adli yılın açılışında tören yapmayacaktır yapılacak törenlerin hiçbirine de katılmayacaktır."

DGM'ye HAYIR MİTİNG ve YÜRÜYÜŞÜ

27 Eylül 1976 Pazartesi günü Ankara'nın Tandoğan Meydanında 14 demokratik kuruluşun desteklediği, otuza yakın kuruluşun katıldığı "Devlet Güvenlik Mahkemelerine Hayır" miting ve yürüyüşü düzenlendi. Derneğimizin de en ön saflarda katıldığı miting DGM açısından çok anlamlıydı. Tandoğan meydanından yürüyüş koluna giren 50 binin üzerinde insan "FAŞİZME GEÇİT YOK", "DGM'LERE HAYIR", "BAĞIMSIZ YARGI" slo - ganlarını tekrarlayarak yürürken yollar boyunca halktan da katılmalar oldu. Kolbaşının C. Gürsel meydanına geldiği sırada yürüyüşün en geri ucunun Numune Hastanesinin önlerinde olduğu haberi öğrenildi.

Mitingte sırayla TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız, TMMOB Başkanı Teoman Öz - türk, TÜM-DER Genel Başkanı Erhan Tezgör ve TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi, kendi meslek kuruluşları ve genel olarak sömürülenler açısından DGM'ye HAYIR denilmesinin nedenle - rini anlatan birer konuşma yaptılar. Biz, sayfalarımız elver - mediği için sadece Çağdaş Hukukçuları temsilen miting ve yürüyüşün Tertip Komitesi'ne katılan yönetim kurulu üyemiz Av. Niyazi Ağırnaslı'nın mitingte yaptığı konuşmadan bazı özetler iletmekle yetineceğiz:

"1961 Anayasasında güçler ayrılığı bir temel ilkedir. Yasama - Yürütme - Yargı güçleri ayrı organlar olarak kendi işlevlerini sürdürürler. Bu güçler birbirinin sahasına girmediği,kendi sınırını aşmadığı sürece güçler dengesi bozulmaz. Yürütme gücü çoğunlukla yasaları aşma ve keyfi yönetim eğiliminde olur. Sınıflar arası mücadelede idarenin baskılarına, kıyımlara, kişisel ya da sınıfsal haksızlıklara uğrayanların son sığınma yeri bağımsız yargıdır. Yüksek Hakimler Kurulunca atanan doğal yargıçlar iktidarın emrinde değildir ve yasal güvencelere sahiptir. Yargı kararlarını uygulamamak, yürütme gücünü Anayasa dışına düşürür. Bunu alışkanlık haline getiren, Anayasa çizgileri içine girmek istemeyen iktidarların başına da er-geç belalar gelir. İşte şimdi cephe iktidarı yargı bağımsızlığını, yok ederek güçler dengesini yürütme organı yararına bozmak istemektedir. İşçi sınıfının, memurların, tüm çalışanların uyanışından ürken cephe iktidarı işbirlikçi sermaye sınıfının ve sömürü düzeninden paylar alarak ona bekçilik eden tutucu ve çıkarcı güçlerin desteğiyle, Anayasa Mahkemesinin esasa bile girmek gereğini duymadan biçim yönünden iptal ettiği DGM yasa önerisini Meclislerdeki derleme çoğunluğuna dayanarak ve bu kaygan çoğunluğun çıkar çekişmelerini de şimdilik erteleyerek,

çıkarmaya çalışıyor. İşbirlikçi sermaye iktidarı, yargıçlarını ve savcılarını kendi atayacağı, savunma hakkının alabildiğine kısıtlandığı, sanığın ve avukatının duruşmadan dışarı atıla - bildiği bu OLAĞANÜSTÜ mahkemeler aracılığıyla ve türlü baskı - ları yasal hale getirerek ezilenlerin uyanışı ve düşünsel gelişimleri durdurma çabasında ve umudundadır.

İşte bu, faşizmin yumuşak inişi ve 12 Mart faşist denemeleri - nin yasal hale getirilerek sürdürülmesi demektir. Faşizmi geliştirip yasalaştırma yolunda atılan bu tehlikeli adımı dur - durmak ve geriletmek gerçek yurtsever aydınların namus borcu - dur. Yasal güvencelere uzun süren mücadeleler sonucu kavuşmuş bütün kademelerdeki doğal hakimler, savcılar, DGM'lere karşı çıkmakta başı çekmeliydiler. Adına mahkeme denilemeyecek bu siyasal kurullarda görev kabul etmeyeceklerini basın aracılığıyla kamuya açıklamalıydılar. Barolar Birliği'nin düzenleyeceği, anlamı gerçekten büyük yürüyüşte onları cüppeleriyle yürür görmek isteriz."

KİTAP İLANI

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ YAYINLARI	TÖB-DER YAYINLARI	ANKA AJANSI YAYINLARI
DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ NİÇİN KALDIRILMALIDIR?	HUKUK YAZILARI	141-142 ÜZERİNE
Halit Çelenk	*Halit Çelenk*	*Halit Çelenk*
5 TL	434 sayfa 20 TL	521 sayfa 35 TL

HABERLER

Derneğimizin yönetim kurulu, Derneğin etkin bir biçimde çalışması için, aşağıdaki bürolaron oluşturulmasına,üyelerimizin bu bürolara gereken ilgiyi göstererek, çalışmalara yardımcı olmak üzere, her türlü bilgi, belge, haber ve dokümanları Genel Merkeze göndermelerine karar vermiştir.

Örgütlenme ve Üyelerle İlişkiler Bürosu
Basın, Yayın ve Tanıtma Bürosu
Hukuk Yardımı Bürosu
Cezaevleri ve İşkenceler Bürosu
Hukuksal, Sosyal ve Siyasal Olayları İnceleme Bürosu
Demokratik Kuruluşlarla İlişkiler Bürosu

Örgütlenme Çalışmaları

Derneğimiz, I. Olağan Genel Kurul Toplantısını izleyen günlerde, derhal örgütlenme çalışmalarına başlamış, Merkeze gelen istemleri de değerlendirerek, şu il ve ilçelerde şube açılması konusunda ilgililere yetki vermiştir:

Adana	Kocaeli
Antalya	Konya
Elazığ	Malatya
İskenderun	Mardin
İzmir	Mersin
Kayseri	Samsun
Kırşehir	Zonguldak

Bu şubelerden bir kısmının kuruluşu tamamlanmış, bir kısmının ise kuruluş çalışmaları tamamlanmak üzeredir.

"DGM ve Anayasa" Açık Oturumu Yapıldı

Çağdaş Hukukçular Derneği, 26. 6.1976 günü Ankara Makina Mühendisleri Odası' nda Dernek Başkanı Av. Halit Çelenk yönetiminde, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Prof. Faruk Erem, Türk Hukuk Kurumu Başkanı prof Muammer Aksoy, Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyeleri Prof.Bahri Savcı ve Prof. Mümtaz Soysal'ın katıldığı, büyük ilgi gören ve geniş bir dinleyici kitlesinin izlediği "DGM ve Anayasa" konulu bir açık oturum düzenlemiş ve konuşmacılar aşağıda belirlenen noktalarda görüş birliğine varmışlardır:

1- DGM'nin kuruluş yasası ile, Anayasa'nın " doğal yargıç " kavramının öz anlamı bağdaşmamaktadırlar.

2- Bu yasa, savunma hakkının özünü yaralamıştır. Oysa Anayasa' nın DGM ile ilgili 136. maddesinde savunma hakkının sınırlanabileceğine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

3- DGM yasasının yargıç atamasına ilişkin hükümleri, mahkemelerin bağımsızlığı ilkesi ile bağdaşmamaktadır. Bu yasa, "mutemet hakim-mutemet olmayan hakim" ayrımını getirmiştir ki yargının bağımsızlığını yaralamıştır. Oysa, temel hak ve özgürlüklerin son güvencesi, bağımsız mahkemelerdir. DGM yasası, bunu ortadan kaldırmıştır.

4- Bu yasa, "süreli atama" biçimini getirmektedir. Bunun çok ciddi sakıncaları vardır. Süre bitimine yaklaşıldığında, yeniden seçilme olanağı için yollar aranması olasıdır. TBMM'nde incelenen tasarı yasalaşırsa, 30 gün içinde yargıç atamaları yapılacaktır. Bu, bir "tasfiye yasası" olacaktır.

5- DGM yasası "yargıç güvencesi"ni ortadan kaldırmıştır. Bu güvencenin objektif kurallarla sağlanması ve korunması zorunludur. Hukukun bu ilkesi, kişisel erdemleri reddetme anlamına gelmez.

6- Bu yasa, güçler ayrılığı ilkesini de bir kenara itmiştir.

7- DGM yasası , uluslararası andlaşmalara ve bu arada altında imzamız bulunan insan Hakları Evrensel Bildirisi 'ne ve Roma Sözleşmesine aykırı düşmektedir. Çünkü, bu andlaşmalara göre herkesin "bağımsız mahkemelerde yargılanma hakkı" kabul edilmiştir.

8- Örnek olarak gösterilen Fransa ile Türkiye'yi hiçbir yönden karşılaştırmak mümkün değildir. 1789 devrimini gerçekleştirmiş, güçlü ve bilinçli bir kamuoyu olan, özgürlüklere saygılı, demokratik rejimi işler halde olduğu Fransa'yı ülkemiz için örnek göstermek olanaksızdır. Bütün bunlar Fransa'da özgürlüklerin güvencesidir. Bize gelince, özgürlüklerin güvencesi Anayasa'nın ilkeleridir. Bu ilkelerin tahrip edilmesi özgürlükleri güvenceden yoksun bırakır. DGM yasası, bu güvenceyi bozmaktadır. DGM Fransa'ya dar kapılardan, dış etkenlerin dürtüsü ile girmiş ve bu ülkenin sırtında bir yük haline gelmiştir kaldı ki, bu ülkede adı geçen mahkemelerin hakimlerini, bizde olduğu gibi hükümet değil, Fransız Yüksek Hakimler Kurulu atamaktadır.

9- 12 Mart döneminde, önce DGM kurulmasına karar verilmiş, sonradan da bu amaçla Anayasa değiştirilmiştir; yani, Anayasa'ya göre mahkeme değil, mahkemeye göre Anayasa düzenlenmiştir.

10- Bu çıkmazdan kurtulmanın yolu, Anayasa'nın, DGM'nin kurulmasına ilişkin 136. maddesinin Anayasa Mahkemesince esas yönünden iptal edilmesidir.

GENEL KURULDAN BU YANA

Birinci Olağan Genel Kurul'umuzdan bu yana Çağdaş Hukukçular Derneği olarak çeşitli sorunlar ve olaylarla ilgili çalışmalar yaptık. Bu çalışmalar şöyle özetlenebilir:

12 Haziran 1976 günü yapılan Genel Kurul'dan sonra 15 Haziran günü Derneğimiz yönetim kurulu bir bildiri yayınlayarak Derneğimizin genel tavrını ve görüşlerini kamuoyuna şöyle açıkladı:

1- Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Kurulu, Türkiye halkının üzerinde çöreklenen emperyalist ve faşist baskıların kurumlaştığı ve yoğunlaştığı bir dönemde yapılmıştır. Derneğimiz bu dönemde, güncel ve birincil görevin antiemperyalist ve antifaşist mücadele olduğunu kabul ve ilan eder.

Yurdumuza, egemen sınıfların, daha açık, kaba ve şöven diktasını getirme amacını güden faşizme karşı mücadele; demokratik rejim için, sosyal hukuk devleti için, insan hak ve özgürlükleri için mücadele demektir.

2- Bu kavgada ilk adım, işçinin, gençliğin, tüm yurtseverlerin işkenceler ve ağır baskılarla susturulduğu ve ilerici halk ve aydın kesimin sesinin kesildiği 12 Mart faşizmi döneminde 1961 Anayasası'nın sosyal hukuk devleti ilkelerini hiçe indiren geriye dönük değişikliklerini, daha ileri ve devrimci bir düzeye ulaştırmak için düzeltmek ve antidemokratik yasaların kaldırılmasını sağlamak olmalıdır.

Böylece, halkımızın örgütlenmesi ve demokratik direnme haklarına kavuşması sağlanmış olacaktır.

İktidarın iç ve dış kaynaklarının güdümündeki katillerin kol gezdiği, yurtsever devrimcilerin öldürüldüğü, yargı kararlarının siyasal iktidar tarafından bir kenara itildiği, hayali örgütler ve örgütlenmelerle ilerici kesimin suçlandığı ve tertiplere kurban edildiği, dışa bağımlı sermayenin cepheler kurduğu bir ortamda yaşadığımızı bilerek, Çağdaş Hukukçuların antiemperyalist ve antifaşist bir cephede içte faşizme ve dışta emperyalizme karşı tüm demokratik kuruluşlarla elele olduğunu duyururuz.

3- Halkımızın uyanışını önlemek, işçiler, köylüler, aydınlar ve tüm yurtseverler üzerinde bir baskı ve terör uygulamak amacıyla yasa tasarısı hazırlanan ve Anayasanın güçler ayrılığı, bağımsız yargı, savunma hakkı ilkelerine aykırı, olağanüstü siyasal mahkeme niteliğindeki DGM'lerinin kuruluşuna karşı demokrasi ve bağımsızlıktan yana siyasal partileri, tüm demokratik kişi ve kuruluşları mücadeleye çağırmayı görev biliriz.

Ayrıca, Devlet Başkanı'nın da Anayasa'nın temel ilkelerine aykırı olduğunu belirttiği pan türkizm, pan-islamizm akımlarını körükleyen odaklara karşı tüm yurtsever devrimcilere, görev başında bulunan tüm ilerici aydınlara, özellikle tüm yurtsever hukukçulara, özerk kuruluşlara ve üniversitelere, yurt savunmasında yasa ve tüzüklerin yurt bütünlüğü ve Cumhuriyetin savunması yönünde görevlendirdiği kurumlara sorumluluklarını hatırlatmayı görev sayarız.

16 Haziran 1976 günü onbir demokratik kuruluş MC iktidarının genel politikası ve gelişen son olaylarla ilgili görüşlerini kamuoyuna açıkladılar. Çağdaş Hukukçular Derneği'nin de katıldığı ortak demeç, güncel olaylardan örnekler vererek iktidarın giderek derinleşen bir buhran içinde bulunduğunu ve çeşitli oyunlar tertiplendiğini vurguluyordu. MC iktidarının her yönüyle dışa bağımlı ekonomik politikasının iflas etmek üzere olduğu, askeri alanlarda, Türkiye'nin topraklarını parsel parsel kiralayan bir görüş benimsendiği yolsuzlukların sürdüğü, çalışanların ekonomik ve demokratik taleplerinin baskı altında tutulduğu, faşist kadroların işbaşına getirildiği, işçilerin, köylülerin, memur, öğretmen ve öğrencilerin yaralanıp öldürüldüğü kaydedilen bildiri şöyle devam ediyordu:

"Bizler egemen sınıflar değil halkının çıkarlarını savunan kitleler ve onların örgütleri olarak bu tür oyunlardan yılmayacağımızı, mücadelelerimizi güçlendirerek sürdüreceğimizi söylüyoruz."

İstanbul Barosu'nun "Kan Dökmeye Son-Hukuka Saygı" yürüyüşünü destekleyen ve bu amaçla bir bildiri yayınlayan 37 avukat hakkında disiplin kovuşturması yapan Adana Barosu'nun tutumu Derneğimizce kınandı.

Adana Baro Başkanlığına 29.6.1976 günü şu mesaj gönderildi:

"İstanbul Barosu'nun 'Kan Dökmeye son-Hukuka Saygı' yürüyüşünü destekleme amacı ile düzenlenen ve yoğunlaşan siyasal cinayetler karşısında Adana Barosu'nun suskunluğunu yeren bir bildiri yayınladıklarından ötürü, Baronuza kayıtlı 37 meslektaşımız hakkında disiplin kovuşturması açıldığını üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz.

Antidemokratik yasaların yürürlükte olduğu, yasa dışı faşist uygulamaların bu denli yoğunlaştığı ve can güvenliğinin kalmadığı ülkemizde,

gerçek hukukçunun görevi bu tür uygulamalara karşı çıkmaktır.

Hukukun üstünlüğü ilkesi hukukçuya bu görevi vermektedir. Özellikle meslek örgütlerimiz olan Baroların bu ilkeyi koruması, yasa ve hukuk dışı uygulamalara karşı çıkması, onun başlıca görevleri arasındadır.

Adana Barosu' na kayıtlı ve haklarında soruşturma açılan 37 avukatın, sözü edilen bildiriyi yayınlayarak, gerçek hukukçunun bu görevini yerine getirdiklerine inanıyoruz. Avukatlık meslek kurallarına da uygun gördüğümüz ve mesleğimize onur kazandırdığına inandığımız anılan davranışlar karşısında Baronuzun bu tür baskı yöntemlerinden vazgeçeceğine inanmak isteriz."

İstanbul ' da öldürülen işçi Ökkeş Karayiğit'in cenazesini ailesi adına morg müdürlüğünden almak isteyen İstanbul Barosu avukatlarından Bozkurt Nuhoğlu, bu müdürlük önünde meydana gelen olaylarda, birçok öğrenci ile birlikte gözaltına alınmış, 20 saat süre ile çeşitli insanlık dışı işkence ve hakaretlere uğramıştı.

Çağdaş Hukukçular Derneği, olayı, Cumhurbaşkanı, Başbakan Adalet ve İçişleri bakanlıklarına telgraf ve yazılarla duyurmuş, ilgili ve sorumluların cezalandırılmasını, bu tür çağ dışı işlemlere artık son verilmesini istemişti.

Bu konuda Cumhurbaşkanı' na çekilen telgraf şöyleydi:

"Son katledilen Ökkeş'in cenazesini ailesi adına almak isteyen İstanbul Barosu avukatlarından Bozkurt Nuhoğlu'nun 20 saat süreyle özgürlükleri yok edilerek emniyet müdürlüğünde dövülmüş ve işkencelere uğratılmış olması, hukuk ve insanlık dışı tutum ve davranışlar zincirine ağır bir halkanın daha eklenmesidir.Bu tür olayları engelleme yerine bazı sonuçlar elde edebileceği umuduyla kışkırtıcı beyanlarını pervasızca sürdüren iktidarın, kesin bir dille ve kınanarak uyarılmasını,suçluların aşağıdan yukarıya cezalandırılmasının sağlanmasını, hukuk devletinin artık kurulmasını, bu kuruluşu baltalayan olayların kökünün kazınmasını, sonucun kamuoyuna da duyurulmasini, Çağdaş Hukukçular Derneği saygı ile ve önemle diler."

Başbakan'a ise şu telgraf çekildi:

"Son katledilen Ökkeş'in cenazesini ailesi adına almak isteyen İstanbul Barosu avukatlarından Bozkurt Nuhoğlu'na ve orada bulunan birçok gence İstanbul Emniyet Müdürlüğünde reva görülen dayak, işkence ve hakaretlerin hukuk devleti açısından ibret verici olduğunu, suçluların hemen cezalandırılmasını , yer yer tekrarlanan keyfi davranışların ve cinayetlerin artık durdurulmasını,hukuk devleti ilkelerinden sapmalara daha fazla imkan verilmemesini, saldırganların cesaretini arttırıcı davranışlardan ve beyanlardan sakınılmasını , kaba kuvvetin en korkuncunun halkımızın güvenliğini sağlamakla yükümlü güçlerden gelebileceğinin ilgililerce bilinmesini,Çağdaş Hukukçular Derneği rica eder."

Cumhurbaşkanlığı , telgrafın gereği yapılmak üzere Başbakanlığa havale edildiğini Derneğimize bildirdi . Başbakan Demirel ise telgrafın İçişleri ve Adalet Bakanlıklarına iletildiğini belirtti.

2 Temmuz 1976 tarihinde Adalet Bakanı ve İçişleri Bakanına uyarı ve kınama yazısı olarak şu mesaj gönderildi:

"İstanbul'da polis kurşunu ile öldüğü bildirilen işçi Ökkeş Karayiğit'in ailesi adına cenazesinin alınması sırasında morg müdürlüğü önünde meydana gelen olaylarda, birçok öğrencinin ve meslektaşımız Av.Bozkurt Nuhoğlu'nun gözaltına alındığı, kendilerine emniyet binasında 20 saat süre ile insanlık dışı işkenceler yapıldığı, hayalarından tutularak elektrikli copla dövüldükleri, bunları yapan polis memurlarının son zamanlarda işlenen siyasal cinayetlerde müdahil davacı olarak görev alan Bozkurt Nuhoğlu'nu "polise karşı dava almayacaksın , polisle kimse baş edemez" sözleriyle tehdit ettikleri, olay yerinde fotoğraf çeken gazetecilerin polisler tarafından dövüldüğü, basına yansıyan haberlerden anlaşılmaktadır.

Kamu görevi yapmakta olan hak savunucusu avukatlara kadar uzanan bu baskı ve işkence yöntemleri, bu insanlık ve yasa dışı uygulamalar MC partilerinin "devlet yönetme" anlayışlarına, kaba kuvvetin egemen olduğunu bir kez daha kanıtlamaktadır.

Bu baskılar, kuşkusuz, egemen sınıflarca izlenen ekonomi politikasının içine girdiği kaçınılmaz bunalımın bir sonucudur. Baskı yöntemleri ile bu bunalımdan kurtulmanın olanağı bulunmadığı da kuşkusuzdur. Adalete yardım görevini yapmakta olan bir avukatın gözaltına alınması, ona işkence yapılması, yerine getirdiği kamu görevinden ve kullandığı savunma hakkından ötürü tehdit edilerek cezalandırılmak istenmesi, adli soruşturmalara "hukukun üstünlüğü" yerine, kaba kuvvetin egemen kılınmak istendiğini göstermektedir.

Öte yandan, yasaların sınırları dışına çıkarak ve yetkilerini kötüye kullanarak, kimi polis memurlarının vatandaşa karşı silah kullanması ve ölümlerine sebebiyet vermeleri, bir hukuk devletinde asla kabul edilemeyecek uygulamalardır.

Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası'nda ve öteki yasalarda, polise adam öldürme yetkisini veren bir hüküm yer almamıştır buna rağmen,bu yasa hükümlerine aykırı eylemlerin uygulayıcıları ve cinayet failleri hakkında herhangi bir kovuşturma yapılmaması ibret vericidir.

Gençlerin bir bölümünü yurtsever ve bir bölümünü de vatan haini ilan eden zihniyetin, bu uygulamalara cesaret verdiği kuşkusuzdur.

Bir taraftan kendilerini emniyet görevlilerinin yardımcısı

ilan eden odakların, öte yandan da yasaları hiçe sayarak silah kullanan kimi emniyet görevlilerinin yasa dışı tutumu, ülkemize hukukun egemenliği yerine,kaba kuvvetin egemenliği yöntemini getirmiştir.

.....

Vatandaşa, yasaları çiğneyerek pervasızca ateş açan,zaman zaman ölümlerine neden olan ve emniyet binalarında insanlık dışı işkenceler uygulayan kişiler hakkında ivedilikle soruşturma açılmasını, bu kimselerin görevlerinden alınmalarını hukuk devleti adına, demokratik rejim adına ve insan hakları adına bekliyoruz."

29 Temmuz 1976 Perşembe günü TRT' nin haber bültenlerinde, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şubesinden verilen bilgilere dayanılarak okunan ve 30 Temmuz günlü gazetelerde geniş yer verilen "İstanbul'da son bir - iki ay içinde siyasi şube ekiplerince düzenlenen bir dizi operasyonda 92 kişi gözaltına alındı, 14 kişi DGM-ce tutuklandı." haberinin gerçekte tutuklu iki sanığı poliste işkence gördüklerini ve zorla ifade imzalamak zorunda bırakıldıklarını açıkladılar. Bu olay üzerine Derneğimiz Genel Başkanı Av. Halit Çelenk şu bildiriyi yayınladı:

"Siyasal iktidar, ağır bir ekonomik ve siyasal bunalım içindedir. Bu iktidar, egemen sınıfların çıkarına işleyen toplumsal düzenin zorunlu bir sonucudur.

Ekonomik ve giderek siyasal gücü elinde bulunduran sınıfların temsilcileri, uyguladıkları ekonomik ve sosyal sistemden doğan bunalımı gözlerden saklayabilmek, yaşama gücünü yitirmiş ve iflas etmiş bir düzeni biraz daha sürdürebilmek için birçok yollara başvurmaktadırlar.

.....

Halkımızın uyanması ve kendi haklarına sahip çıkması, egemen sınıfların bu çabalarını, güçleştirmekte ve onları tedirgin etmektedir.

DGM'lere karşı hukuk uzmanlarının, aydın kamuoyunun, işçi sendikalarının,demokratik kitle örgütlerinin ve halkımızın gösterdiği tepki karşısında siyasal iktidar, şimdilik gerilemiş görünmektedir.

Son günlerde yapılan ve basına açıklanan operasyonlar sonunda kamuoyuna verilen gerçek dışı bilgiler, DGM' lerin gereğini ispatlamak, baskı yasalarını meşru göstermek amacını gütmektedir. Operasyonları yürüten emniyet görevlilerinin yaptığı gerçeğe aykırı açıklamalar, operasyonlarla ilgili olmayan kişileri suçlu gösterip, ilan etmeleri, bu kişilerin ve avukatlarının basına yaptıkları belgeli açıklamalar, işin içyüzünü ortaya koymaktadır.

Bu tür çabalar, kamuoyunu aldatamayacak, siyasal iktidarı içinde bulunduğu bunalımdan kurtaramayacaktır."

ÖRNEK KARARLAR

Ankara 8. Asliye Ceza Mahkemesi
Karar Tarihi: 25.6.1975
Esas No. : 975/106
Karar No. : 975/297

ÖZÜ: Türkiye'de faşizme ve emperyalizme samimiyetle karşı çıkma, her Türk vatandaşının görevidir, namus borcudur, insan olma haysiyetinin gereğidir. Faşizme ve emperyalizme karşı çıkmayan , samimiyetle bunu kınamayan bir toplumun mevcut dünya koşulları içinde insanca yaşamaya, insan olmaya haysiyetli hayat sürmeye hakkı yoktur.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu
Karar Tarihi: 24.5.1976
Esas No. : 976/9-247
Karar No. : 976/258

ÖZÜ: Onların tankı, topu veya panzeri varsa deyimi, daha ziyade ülkedeki faşist unsurların güçlerini somut olarak belirtebilmek amacıyla söylenmiş olup, hükümete hakaret niteliğinde değildir.

Danıştay Beşinci Dairesi
Karar Tarihi: 13.4.1967
Esas No. : 964/4361
Karar No. : 967/1767

ÖZÜ: Rapor almış bulunan davacının ayrıca amirinden izin almasına gerek olmadığından ve esasen raporun vazife mahallinde geçirilmesi gerektiği konusunda mevzuatta herhangi bir hükme rastlanamadığından, davacıyı izinsiz saymaya imkan olmayıp, dava konusu kararın iptali gerekmektedir...

Not: Yukarıda özet olarak belirtilen kararların tam metni, istenildiğinde gönderilebilir.

fiyatı 5 TL

AYNAK YAYINEVİ TEL : 17 38 78
Karanfil Sokak No : 22 / 16